

TOSHKENTDA TURIZM INFRATUZILMASI RIVOJLANISHINING TARIXIY BOSQICHLARI

Shodiyeva Nafosat Hamza qizi

A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti,

Aniq va tabiiy fanlar kafedrası katta o'qituvchisi,

e-mail: nafosatkons@gmail.com telefon raqam: +998910096970

Ro'zmatov Boburjon Zafarjon o'g'li

Zangiota tumani ixtisoslashtirilgan maktabi geografiya fani o'qituvchisi,

e-mail: ruzmatov.bobur@gmail.com telefon raqam: +998903619812

Annotatsiya: Mazkur tezisda Toshkent shahrida turizm infratuzilmasining shakllanishi va rivojlanish bosqichlari tahlil qilinadi. Turizmning tarixiy ildizlari, sovet davrida shakllangan dastlabki xizmat tarmoqlari hamda mustaqillikdan so'nggi modernizatsiya jarayonlari o'rganilgan. Bugungi kunda Toshkent poytaxt sifatida O'zbekistonning eng yirik turistik markazlaridan biriga aylangan bo'lib, infratuzilmaning izchil rivojlanishi uning iqtisodiy salohiyatini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Kalit so'zlar: turizm infratuzilmasi, Toshkent shahri, tarixiy bosqichlar, investitsiya, modernizatsiya.

Kirish: Turizm infratuzilmasi har qanday hududning turistik salohiyatini belgilovchi eng muhim omillardan biridir. Toshkent shahri O'zbekistonning siyosiy, madaniy va iqtisodiy markazi sifatida mamlakat turizm tizimida yetakchi o'rin egallaydi. Poytaxtdagi turizm infratuzilmasining shakllanish jarayonlarini bosqichma-bosqich o'rganish, bugungi kundagi rivojlanish holatini tahlil qilish va istiqbol yo'nalishlarini belgilash dolzarb hisoblanadi.

Asosiy qism: Dastlabki bosqich (XIX asr oxiri – 1940-yillar). Toshkentda turizmning ilk shakllari Rossiya imperiyasi davrida vujudga kelgan. Bu davrda shahar markazida karvonsaroylar, savdo rastalari va mehmon uylari faoliyat yuritgan. 1899-yilda temir yo'lining ishga tushirilishi Toshkentni Markaziy Osiyoning yirik tranzit markaziga aylantirgan, bu esa sayohat va savdo-sotiqning rivojlanishiga zamin yaratgan. Sovet davri (1945–1991-yillar). Ikkinchi jahon urushidan so'ng turizm ijtimoiy soha sifatida rivojlana boshladi. "Inturist" tizimi orqali xorijiy sayyohlar qabul qilina boshlandi, 1960–1980-yillarda esa Toshkentda bir qator mehmonxonalar ("O'zbekiston", "Le Meridian", "Turon") va madaniy markazlar barpo etildi. Bu davrda transport infratuzilmasi — aeroport, temir yo'l va shahar ichki transport tarmoqlari kengaydi. Mustaqillik davri (1991–2016-yillar). O'zbekiston mustaqillikka erishgach, turizm iqtisodiyotning muhim tarmog'iga aylandi. Toshkentda yangi turistik

ob'ektlar — muzeylar, tarixiy maskanlar va madaniy bog'lar qayta tiklandi. Shu davrda "Uzbektourism" milliy kompaniyasi tashkil etilib, infratuzilmani modernizatsiya qilish jarayoni boshlandi. Yangi davr (2017-yildan hozirgacha). So'nggi yillarda Toshkent shahrida turizm infratuzilmasi jadal rivojlanmoqda. "Tashkent City" xalqaro ishbilarmonlik markazi, yangi mehmonxonalar tarmog'i, zamonaviy transport infratuzilmasi (metroning yangi yo'nalishlari, aeroport terminali) barpo etildi. Shuningdek, "Visit Tashkent" brendi ostida shaharni xalqaro turizm xaritasida ilgari surish ishlari amalga oshirilmoqda.

Xulosa: Toshkent shahrida turizm infratuzilmasi rivojlanishining tarixiy bosqichlari mamlakatning iqtisodiy va siyosiy o'zgarishlari bilan chambarchas bog'liq. Bugungi kunda Toshkent nafaqat O'zbekiston, balki Markaziy Osiyoda ham zamonaviy turistik markazga aylangan. Infratuzilmani izchil rivojlantirish, xizmat sifati va xalqaro integratsiyani kuchaytirish shahar turizmining barqaror o'sishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Turizm qo'mitasi hisobotlari (2018–2024-yillar).
2. Tursunov B. "O'zbekiston turizm geografiyasi". – Toshkent: O'zMU nashriyoti, 2022.
3. UNWTO Regional Report: Central Asia Tourism Development, 2023.
4. www.visittashkent.uz